

Poznámka: podle současných předpisů je používán výraz „průkaz operátora“.
Z hlediska předpisů CEPT jde o „**vysvědčení o zkoušce**“,

1. Formulační neurčitost v určení zřizovatelů stanic individuálních a klubových

Držitelé oprávnění k užívání rádiových kmitočtů pro amatérskou radiokomunikační službu mohou být fyzické i právnické osoby. Předpisy platné do roku 2005 vycházely ze zásady, že držitelé povolení provozu amatérských stanic jednotlivců mohou být fyzické osoby, držitelé povolení amatérských stanic klubových právnické osoby. Například u již zrušené vyhlášky MDS č.201/2000 Sb. to plynulo ze znění § 2 odst. (2). v souběhu se zněním § 1 odst. 1 písm. e).

Ve vyhlášce dnes platné je formulován jediný znak, který rozlišuje stanici klubovou a stanici individuálního držitele oprávnění. Vyhláška č.156/2005 Sb. v § 1 stanoví:

"Pro účely této vyhlášky se rozumí ... o. stanicí jednotlivce stanice, kde držitelem oprávnění je fyzická osoba, p. klubovou stanicí stanice, kdy jednu volací značku používá více osob,"... Díky praxi, kterou mají radioamatéři zažito z dob platnosti dřívějších předpisů, dostáváme řadu dotazů o náležitostech žádostí o udělení oprávnění k užívání rádiových kmitočtů, neboť zákon (ZoEK), vyhláška i opatření ČTÚ obecné povahy č. OOP/13/07.2005-1 vyžadují jiné náležitosti u osob fyzických a osob právnických. Dříve platné předpisy též umožňovaly, aby amatérskou stanicí provozovali i jiní držitelé oprávnění, což předpisy dnes platné neumožňují, ač je to žádoucí.

Dotazy radioamatérů jednak ukazují, že problematika by ve vyhlášce měla být řešena s větší určitostí, jednak je také žádoucí, aby radioamatéři v České republice měli pro svou činnost podmínky srovnatelné s podmínkami v jiných vyspělých zemích. V mnoha z nich je možné, aby stanici (volací značku) jednotlivce provozovaly i jiné osoby, jsou-li rovněž držitelé oprávnění, a držitel oprávnění s tím souhlasí. Zejména toto považujeme za podstatný důvod k žádosti, aby text předpisů výslovně uváděl, že oprávnění pro klubovou stanicí může být vydáno fyzické i právnické osobě.

Navrhujeme následující úpravu § 1 písm. p) vyhlášky:

"p. klubovou stanicí stanice, kde držitelem oprávnění je fyzická nebo právnická osoba, a kde jednu volací značku používá více osob,"

2. Úprava opakovaného přidělení téže volací značky

Problematiku upravuje vyhláška č. 155/2005 Sb., která v § 9 odst. (4) bezvýjimečně stanoví, že volací znak stanice amatérské radiokomunikační služby přidělený dříve vydaným oprávněním může být opětovně přidělen jinému žadateli o oprávnění pro tuto službu nejdříve po uplynutí pěti let po skončení platnosti původního oprávnění.

Praxe ukázala, že toto pravidlo je zdrojem problémů u neobsluhovaných stanic, tj. stanic, kde konkrétní zařízení využívá mezinárodně koordinovaný kmitočet a jeho nezměněný znak je důležitý pro adresování zařízení v mezinárodně fungujícím systému (síť tzv. packet radia). Je nezbytné, aby volací znak mohl bezprostředně přecházet na nového provozovatele zařízení, jestliže dřívější provozovatel svou činnost ukončí.

Problémy nastávají též v případě klubových stanic zřízených právnickými osobami, tzn. v případě radioklubů. Mění-li radioklub zřizovatele, je uvedené pravidlo na překážku tomu, aby týž sportovní tým mohl bez přerušení používat volací značku, pod níž budoval své dobré sportovní jméno třeba i desítky let doma i ve světě.

Mělo by též být - z pohledu ryze lidského - přípustné, aby volací značka po úmrtí držitele oprávnění mohla být přidělena jeho blízkému příbuznému, je-li držitelem oprávnění.

Navrhujeme, aby předmětný odst. (4) byl upraven následovně:

"(4) Volací značka stanice amatérské radiokomunikační služby přidělená dříve vydaným oprávněním může být opětovně přidělena jinému žadateli této služby nejdříve po uplynutí pěti let po skončení platnosti původního oprávnění. Jde-li o

- a) změnu v osobě držitele oprávnění k provozu neobsluhované stanice,
- b) změnu v osobě držitele oprávnění k provozu klubové stanice,
- c) opakované přidělení volací značky mezi držiteli oprávnění - fyzickými osobami, které jsou v příbuzenském vztahu,
je značku možno znovu přidělit bezprostředně."

3. Mezinárodní platnost oprávnění třídy N - NOVICE

ECC - komise elektronických komunikací CEPT - přijala v roce 2005 doporučení č.(05)06 o radioamatérských oprávněních CEPT třídy NOVICE, aby administrativy členských zemí CEPT umožnily držitelům oprávnění třídy NOVICE provoz amatérských stanic na území příslušné členské země. Český telekomunikační úřad od vydání vyhlášky podnikl příslušné kroky a Česká republika toto doporučení implementovala. To by mělo být promítnuto i do některých předpisů:

a) ve vyhlášce č. 157/2005 Sb.

- text § 7 odst. (2) písm. b) změnit na "v § 2 písm. h) a i)" a písm. c) zrušit,
- v textu § 7 odst. (2) písm. b) do výčtu položek obsahu průkazu doplnit položku "7. název průkazu: "CEPT Radio Amateur Licence" nebo "CEPT Novice Amateur Licence."

b) ve vyhlášce č. 156/2005 Sb.

- text § 1 písm. f) změnit na "průkazem odborné způsobilosti NOVICE 2) průkaz operátora amatérské radiokomunikační služby mající mezinárodní platnost (dále jen "průkaz NOVICE"),"
- text poznámky pod čarou č. 3) doplnit na "3) Doporučení CEPT T/R 61-01 a doporučení ECC č.(05)06"

4. Povolený výkon stanic třídy N - NOVICE

S ohledem na skutečnost, že naprostá většina zařízení stanic pro amatérskou radiokomunikační službu, která jsou nabízena na trhu, je dodávána s výkonem 100 W, doporučujeme upravit výkon povolený držitelům této třídy na 100 W. K takové úpravě došlo již v řadě zemí EU. Změnou by bylo dotčeno znění vyhlášky č. 156/2005 Sb. v § 4 odst. (2) písm. b).

5. Obsluha amatérských stanic osobami, které nejsou držiteli průkazu operátora

Aktuální znění vyhlášky č. 156/2005 Sb. dovoluje osobám bez průkazu operátora v § 5 odst. (1) provozovat výhradně klubovou stanici pod dozorem kvalifikovaného operátora, a pouze v rozsahu operátorské třídy N - NOVICE. Toto ustanovení je velmi omezující, neboť limituje praktickou přípravu zájemců o provoz amatérských stanic a komplikuje i různé propagační akce pro mládež (typicky skautské Jamboree on the Air). Považujeme za zásadně žádoucí v zájmu jak provozovatelů amatérské služby, tak i ostatních uživatelů kmitočtového spektra, aby zájemci o oprávnění k provozu amatérských stanic měli co nejlepší podmínky k praktické přípravě na reálný provoz. Proto by jim provoz amatérské stanice pod dohledem kvalifikovaného operátora měl být umožněn nejen ze stanic klubových, ale i individuálních, a bez omezení na rozsah oprávnění třídy N - NOVICE.

Proto doporučujeme, aby v předmetné vyhlášce byl odst. (1) § 5 vypuštěn, a do § 4 na závěr vložit nový odstavec č. (7) tohoto znění:

"Operátor, který není držitelem průkazu HAREC nebo NOVICE, může obsluhovat stanici jiného držitele oprávnění výhradně pod přímým dohledem držitele průkazu HAREC nebo NOVICE a jen v rozsahu operátorské třídy N."

6. Úprava provozu majákových vysílačů pro radiový orientační běh

Při tréninku a soutěžích v radioamatérském orientačním běhu (ARDF), v němž jsou pořádány mezinárodní soutěže až do úrovně mistrovství světa, musí být provozovány majákové vysílače nevelkého výkonu na kmitočtech přidělených amatérské službě. Vzhledem k nízkému výkonu, práci na fixních kmitočtech a skutečnosti, že tyto majáky nejsou určeny a ani způsobilé ke standardní dvoustranné komunikaci, lze u nich připustit zvláštní úpravu, která umožní jejich provozování bez volací značky.

Navrhujeme:

a) vložit do vyhlášky č. 155/2005 Sb. § 2 odst. 3, jímž je vymezen okruh stanic, jež lze provozovat bez volací značky, další bod:

"3. majáky pro radioamatérský orientační běh (ARDF),"

b) ve vyhlášce č. 156/2005 Sb. § 1 písm. l) připojit na konec věty: "a majáky pro radioamatérský orientační běh (ARDF),".

7. Změna povoleného výkonu v pásmu 50 - 52 MHz

V uplynulém roce byl vypnut poslední analogový TV vysílač na 1. kanálu. Tím pozbylo významu výkonové omezení pro amatérskou službu v pásmu 50-52 MHz. Též v dokumentu ČTÚ v části plánu využití rádiového spektra č. PV-P/26/09.2010-10 pro kmitočtové pásmo 27,5-66 MHz, článku 12, bod (3), se uvádí: Po úplném ukončení televizního vysílání lze přehodnotit úpravu některých technických provozních podmínek pro úsek 50-52 MHz, stanovených zvláštním právním předpisem. Tímto předpisem se rozumí Vyhláška č. 156/2005 Sb., o technických a provozních podmínkách amatérské radiokomunikační služby."

Navrhujeme proto změnit příslušné údaje v tabulce povolených kmitočtů třídy A (Příloha č. 1) ve vyhlášce č. 156/2005 Sb. Např. ve Slovenské republice je povolen plný výkon.

8. Uvolnění pásma 472 - 479 kHz pro ARS

Světová radiokomunikační konference WRC-12 přidělila ARS jako službě podružné pásmo 472 - 479 kHz. Je proto zapotřebí toto realizovat v ČR a vložit tento údaj do tabulky povolených kmitočtů třídy A (Příloha č. 1) ve vyhlášce č. 156/2005 Sb.

9. Rozšíření kmitočtového přidělu pro třídu N z pásma 3550 - 3700 kHz na 3550 - 3750 kHz

Praxe ukazuje, že radiotelefonní provoz amatérských stanic z České republiky v pásmu 80 m se odehrává převážně na kmitočtech vyšších než 3700 kHz. V rámci získání větších provozních zkušeností operátorů třídy N doporučujeme toto rozšíření.

10. Změna zásad pro přidělení zvláštních volacích značek

Celosvětově a s velmi dlouhou tradicí se stanice amatérské služby připojují k významným světovým, národním a místním společenským událostem provozem stanic se zvláštními volacími značkami, čímž událost celosvětově propagují, a obvykle také provozem v místě události obohacují její program.

Možnost přidělení zvláštní volací značky upravuje u nás vyhláška č. 155/2005 Sb., která v § 9, odst. (3), písm. j, bodě 6 o přidělování mezinárodní volacích znaků stanicím amatérské služby stanoví:

"6. volací značky začínající OL0 až OL9 a dvě nebo více písmen nebo číslic, přičemž poslední musí být písmeno, se přidělují stanicím amatérské radiokomunikační služby v rámci krátkodobých oprávnění,"

přičemž použitím pojmu "krátkodobá oprávnění" odkazuje k § 25 zákona č. 127/2005 Sb. Novelizací zákona se bohužel vymezení krátkodobých oprávnění podstatně změnilo oproti vymezení původnímu. Zaregistrovali jsme citaci z oficiálního výkladu, že s ohledem na to, že aktuálně slouží krátkodobá oprávnění "pro jednorázové účely, které nelze

v dostatečném předstihu předvídat", nelze je vydávat pro dlouhodoběji plánované či očekávané události, žadatelé však mohou i pro tyto účely využít oprávnění vydávaná podle § 17 zákona č. 127/2005 Sb. To je samozřejmě pravda, avšak cesta ke zvláštní volací značce je při takovém postupu uzavřena.

Provoz radioamatérských stanic se zvláštními značkami se v drtivé většině případů odehrává při příležitostech dlouhodobě plánovaných (třeba olympijské hry) nebo předvídatelných (jubilea). Novela zákona č. 127/2005 Sb. navodila situaci, kdy zvláštní volací značky jsou stanicím amatérské služby v ČR prakticky nedostupné, což je v EU i ve světě unikát, kterým se rozhodně nelze chlubit.

Další opatření, jež dostupnost zvláštních značek stanicím amatérské služby v ČR vzdaluje, je novelou zákona provedené zpoplatnění vydání krátkodobého oprávnění částkou 3.000,- Kč, když týž úkon v minulosti zpoplatněn nebyl, a vydání standardního oprávnění pro amatérskou službu je zpoplatněno částkou 500 Kč.

Navrhujeme proto, aby v příslušné pasáži vyhlášky č. 155/2005 Sb. byl odkaz na krátkodobá oprávnění vypuštěn, např. takto:

"6. volací značky začínající OLO až OL9 a dvě nebo více písmen nebo číslic, přičemž poslední musí být písmeno, se přidělují stanicím amatérské radiokomunikační služby k provozu při zvláštních příležitostech."

K tomuto bodu poznámka:

§ 24 ZoEK **Poplatky za využívání rádiových kmitočtů** v bodě (3) uvádí:

Povinnost platit poplatky podle odstavců 1 a 2 se nevztahuje na držitele oprávnění k využívání rádiových kmitočtů při využívání rádiových kmitočtů pro amatérskou radiokomunikační službu a pro leteckou pohyblivou službu při sportovní a rekreační činnosti.

Podle § 25 odstavce (5) Žadatel je povinen uhradit a při podání žádosti doložit uhrazení jednorázového poplatku za využívání rádiových kmitočtů ve výši 3 000 Kč. **Nejde tedy o poplatek správní!**

Doplnění:

11. Uvolnění pásma v oblasti 5 MHz pro ARS

Světová radiokomunikační konference WRC-15 přidělila ARS jako službě podružné pásmo 5351,5 – 5366,5 kHz. Je proto zapotřebí toto realizovat v ČR a vložit tento údaj do tabulky povolených kmitočtů třídy A (Příloha č. 1) ve vyhlášce č. 156/2005 Sb. Rada zemí však povoluje další kmitočty v souladu s článkem ITU-R 4.4 ne jenom současně povolované kanály na základě mimořádného oprávnění. Ve většině okolních zemí bylo ARS povoleno pásmo v širším rozsahu 5258.5 – 5410 kHz. ČR byla v rámci CEPT jedním z proponentů přidělení ARS, věříme tedy, že i v ČR by mohlo být povoleno širší pásmo podle původních předpokladů, tak jak bylo ČR v jednáních v rámci CEPT, před vlastním zasedáním WRC navrhováno. Situace k současnému datu (pokud je nám známo) je, že v Holandsku, Slovensku, Dánsku, Norsku, Švédsku, Chorvatsku, Bulharsku a Islandu je povoleno širší pásmo podobně tak, jak je námi navrhováno - omezený rozsah stanovený

WRC-15 byl dosud povolen pouze v Litvě, Andoře, Belgii, Bělorusku a Španělsku. Ve Velké Británii je povolen složitý systém mnoha kanálů v rozsahu 250 kHz – asi bude nějak změněno, ale dosud není jasné jak – představitelé RSGB (jejich „ČRK“) věří, že se jim podaří přesvědčit jejich regulátora k uvolnění celého pásma 250 kHz. V řadě zemí platí podobné experimentální povolení, jako v ČR dosud. Ostatní Evropské země jsou dosud ve stavu „spánku“, podobně jako ČR. Pro připomenutí - omezení na pouhých 15 kHz bylo na základě nátlaku Ruska a jeho spojenců.

12. Uvolnění kmitočtů v oblasti 70 MHz pro ARS

V poznámce ECA9 k se uvádí, že administrace CEPT mohou celý úsek 69,9 – 70,5 MHz nebo jeho část přidělit ARS jako službě podružné. Tak je tomu v řadě zemí. (Dostatečné by bylo uvolnit úsek 70,1 – 70,3 MHz, který je nyní mimořádně přidělován na základě zvláštního oprávnění.)

13. S novelizací souvisí i: ECC, komise CEPT pro elektronické komunikace, přijala v říjnu 2014 nové doporučení k usnadnění radioamatérských zkoušek pro zdravotně postižené zájemce, ECC/REC/(14)05 Amateur Radio Licence Examinations for Persons with Disabilities. Dokument národním administrativám doporučuje přijetí organizačních opatření, která by zdravotně postiženým usnadnila skládání radioamatérských zkoušek, aniž by ovšem byly sníženy požadavky na jejich odbornou způsobilost. Domníváme se, že uplatnění tohoto doporučení je především věcí změn vyhlášky MPO č. 157/2005 Sb. o zkouškách. Žádáme, aby při novelizaci nebo nahrazení vyhlášky bylo k těmto doporučením přihlédnuto.